

UMOWA NR IS.272. ... 2016

zawarta w dniu ..... pomiędzy **Gminą Miasto Pionki** mającą swą siedzibę w Pionkach, ul. Aleja Jana Pawła II 15, zwaną dalej **Zamawiającym**, reprezentowanym przez:

Burmistrza Gminy Miasto Pionki -

a

.....
.....
.....

zwanym dalej Projektantem.

W wyniku wyboru oferty Wykonawcy dokonanego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na usługi w zakresie wykonania kompleksowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej przebudowy i budowy ulicy Sportowej w Pionkach, przeprowadzonym w trybie przetargu ograniczonego strony zawierają umowę treści następującej:

§1 Przedmiot umowy

1. Na podstawie wybranej oferty w trybie przetargu nieograniczonego Zamawiający zleca a Projektant przyjmuje do wykonania kompleksową dokumentację projektowo-kosztorysową przebudowy i budowy ulicy Sportowej w Pionkach, zwanej dalej przedmiotem umowy. Na przedmiot umowy składają się wszystkie prace ujęte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
2. Przedmiot zamówienia został podzielony na 3 zadania:
  - 1) I zadanie - przebudowa drogi gminnej ul. Sportowej w Pionkach, na długości ok. 186 m, na odcinku od ulicy Żeromskiego do stadionu miejskiego w Pionkach.
  - 2) II zadanie - budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z jezdnią manewrową przy basenie miejskim oraz parkingu przy stadionie miejskim.
  - 3) III zadanie - budowa drogi wewnętrznej na odcinku od ulicy Sportowej do ulicy Jordanowskiej.
3. Projekty budowlane wykonawcze przebudowy i budowy drogi gminnej należy wykonać dla każdego zadania oddzielnie i powinny obejmować m.in.:
  - 1) projekt zagospodarowania terenu objętego opracowaniem w granicach ustalonej lokalizacji zawierający naniesione istniejące sieci uzbrojenia podziemnego;
  - 2) projekt budowlany wykonawczy cz. drogowa i innych obiektów towarzyszących w granicach opracowywanej dokumentacji (w tym: zjazdy z drogi, przejścia dla pieszych, zatoki parkingowe, itp.) wynikających z przyjęcia prawidłowych i bezpiecznych rozwiązań projektowych;
  - 3) projekt budowlany wykonawczy odwodnienia drogi (budowy kanalizacji deszczowej) zapewniający prawidłowe odwodnienie dla projektowanego układu. W przypadku konieczności odprowadzenia wód opadowych poza pas drogowy, Projektant winien przedstawić zamawiającemu projekt odprowadzenia wód poza pas drogowy celem uzyskania przez zamawiającego zgody właścicieli tych działek na realizację przyjętego rozwiązania;
  - 4) projekt budowlany wykonawczy oświetlenia ulicznego w przypadku kolizji z istniejącym oświetleniem lub braku oświetlenia (linia kablowa, oprawy LED);
  - 5) projekt budowy lub ewentualnej niezbędnej przebudowy obiektów, ogrodzeń, schodów, konstrukcji wsporczych w zakresie zapewniającym poprawne rozwiązanie zarówno nowoprojektowanych jak i przebudowywanych elementów;
  - 6) projekty przebudowy lub zabezpieczenia kolidującego uzbrojenia podziemnego i naziemnego w zakresie wynikającym z potrzeb przedmiotowej inwestycji oraz uzasadnionych wymogów poszczególnych administratorów sieci. Zakres przebudowy istniejącej infrastruktury powinien zapewniać możliwość prawidłowego dostosowania istniejącej infrastruktury do nowych warunków;

- 7) zatwierdzony przez Starostę Radomskiego projekt stałej organizacji ruchu;
  - 8) badania geotechniczne podłoża gruntowego dla drogi gminnej oraz inne badania, w zakresie umożliwiającym prawidłowe zaprojektowanie nawierzchni i konstrukcji drogi gminnej (dotyczy III zadania w przypadku, gdy będą one konieczne do prawidłowego zaprojektowania budowy drogi gminnej). Zgodnie z załącznikiem nr 4 do Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 poz. 430) winny one określać w szczególności:
    - wskaźnik nośności CBR;
    - moduły odkształcenia: pierwotny (E1) i wtórny (E2);
    - ocenę przydatności gruntu podłoża dla inwestycji drogowej;
    - rozstaw otworów badawczych co 50,00 m.
  - 9) szczegółowe specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót;
  - 10) przedmiary robót i kosztorysy inwestorskie.
4. Projektant w ramach wynagrodzenia umownego zobowiązany jest także do:
- 1) wystąpienia i uzyskania koniecznych opinii, decyzji i uzgodnień Projektu budowlanego, koniecznych do uzyskania pozwolenia na budowę (oddzielnie dla każdego zadania) oraz poniesienia wszystkich kosztów z tym związanych.
  - 2) uzyskania wszelkich innych opracowań niezbędnych dla kompletności dokumentacji i wynikające z uzgodnień, np.: informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, tylko w przypadkach gdy ich opracowanie jest wymagane na podstawie odrębnych przepisów. Zamawiający deklaruje współpracę przy wydawaniu tych decyzji, które są zależne od Zamawiającego, aby zostały one wydane w jak najkrótszym czasie.
  - 3) wypisu i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego przedmiotem zamówienia Zamawiający dostarczy Projektantowi w dniu podpisania umowy.
  - 4) uzupełniania materiałów i udzielania stosownych wyjaśnień na wezwanie właściwego organu wydającego pozwolenie na budowę (Starostwo Powiatowe w Radomiu) po złożeniu wniosku o uzyskanie pozwolenia na budowę (oddzielnie dla każdego zadania) i w trakcie trwania postępowania o wydanie pozwolenia na budowę.
  - 5) nieodpłatnego i niezwłocznego udzielania wyjaśnień na ewentualne zapytania oferentów, jakie zostaną złożone w toku postępowania przetargowego na wykonanie robót budowlanych realizowanych na podstawie wykonanej dokumentacji projektowej, a także wyjaśnień w przypadku złożenia protestu.
  - 6) Zamawiający zlecił wykonanie aktualnych map do celów projektowych w formie numerycznej i papierowej i zobowiązuje się do ich przekazania Projektantowi ok. 30.04.2016r.
  - 7) Projektant dołączy do każdego projektu budowlanego oświadczenie, że jest on wykonany zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi, normami i wytycznymi oraz, że został wykonany w stanie kompletnym z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.
5. Wymagania formalne:
- 1) Projektant przed przystąpieniem do prac projektowych przedstawi wersję roboczą projektów (koncepcje) do zaakceptowania przez Zamawiającego. Zaakceptowana wersja robocza projektu będzie podstawą do dalszego opracowania, wystąpień oraz uzgodnień. Uzgodnienia z zamawiającym dotyczą głównie: konstrukcji wzmocnienia jezdni, konstrukcji chodnika, umiejscowienia i ilości miejsc postojowych, sposobu odwodnienia drogi, stałej organizacji ruchu.
  - 2) Do opracowanej dokumentacji budowlanej należy dołączyć oświadczenia projektantów branżowych, że dokumentacja spełnia wymogi ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29.01.2004r. (Dz. U. z 2013r., poz. 907 z późn. zm.).
  - 3) Dokumentacja budowlana powinna być uzgodniona ze wszystkimi instytucjami branżowymi, których urządzeń dotyczą prace projektowe.
6. Projekt budowlany wykonawczy należy wykonać w 6 egzemplarzach (plus w wersji elektronicznej na płycie CD lub pendrive), pozostałe opracowania po 1 egzemplarzu (plus w wersji elektronicznej na płycie CD lub pendrive). Specyfikacje techniczne mają być zapisane w powszechnie używanym

edytorze tekstowym w formacie *.doc i *.pdf, przedmiary robót i kosztorysy inwestorskie mają być zapisane w programie kosztorysowym i w formacie *.pdf

7. Kosztorys inwestorski winien być opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. z dnia 8 czerwca 2004 r. Nr 130, poz. 1389) i przy dołożeniu najwyższej staranności.
8. Przedmiar robót oraz specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych ma być opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2004 r., Nr 202, poz. 2072 z późn. zm.) i przy dołożeniu najwyższej staranności.

§ 2. Wykonanie umowy.

1. Projektant zobowiązuje się wykonać umowę z zachowaniem szczególnej staranności wymaganej od profesjonalisty, zgodnie z przepisami i zasadami wiedzy technicznej, obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności: zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1409), rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1129), rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430, ze zm.).
2. Warunkiem przystąpienia przez Projektanta do opracowania docelowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej jest wcześniejsze pisemne zatwierdzenie przez Zamawiającego koncepcji rozbudowy drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
3. W trakcie wykonywania przedmiotu umowy Zamawiający lub Projektant ma prawo zwoływać spotkania robocze pomiędzy Stronami umowy, stosownie do potrzeb wynikających z realizacji przedmiotu umowy, np. w celu wyjaśnienia wątpliwości lub uzgadniania dokumentacji projektowej. Spotkania robocze będą się odbywały w siedzibie Zamawiającego.
4. W trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane realizowane na podstawie dokumentacji projektowej, aż do wyłonienia wykonawcy robót budowlanych, Projektant, w ramach umówionego wynagrodzenia, będzie przygotowywał pisemne odpowiedzi na pytania i ewentualne zmiany dokumentacji projektowej, których konieczność będzie wynikać z zadawanych pytań i udzielanych odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, nie dłuższym niż 3 (trzy) dni robocze, a w przypadkach szczególnie złożonych nie dłuższym niż 5 (pięć) dni roboczych od dnia przekazania Projektantowi pytania.
5. Projektant oświadcza, że:
  - 1) osoby, które będą wykonywać umowę w jego imieniu posiadają doświadczenie i umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe pozwalające na należyte jej wykonanie,
  - 2) nie istnieją żadne okoliczności uniemożliwiające czy wykluczające możliwość wykonania umowy.

§ 3. Czynności związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę.

1. W ramach niniejszej umowy i wynikającego z niej wynagrodzenia podstawowego, Projektant zobowiązuje się ponadto do podjęcia wszelkich niezbędnych czynności formalnych i prawnych, mających na celu uzyskanie przez Zamawiającego pozwolenia na budowę dotyczącego realizacji zadania w oparciu o stworzoną przez siebie dokumentację projektową.
2. W celu realizacji zobowiązania określonego w punkcie w ust. 1 niniejszego paragrafu Projektant podejmie w szczególności działania mające na celu uzyskanie wszelkich opinii, zgód, pozwoleń oraz dokonania wszelkich uzgodnień i sprawdzeń rozwiązań projektowych, które okażą się konieczne dla uzyskania pozwolenia na budowę.

§ 4. Prawa autorskie.

1. Dokumentacja stworzona w wykonaniu umowy podlega ochronie przewidzianej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, ze zm.), w takim zakresie, w jakim stanowi utwór w rozumieniu tego aktu prawnego.
2. Z chwilą podpisania odbioru dokumentacji na Zamawiającego przechodzą autorskie prawa majątkowe do jej jednokrotnego wykorzystania dla własnych potrzeb, bez konieczności składania w tym zakresie dodatkowych oświadczeń przez strony. Projektant oświadcza, że wynagrodzenie za przeniesienie autorskich praw majątkowych do dokumentacji projektowej na wszystkich polach eksploatacji wymienionych w umowie zostało skalkulowane w wynagrodzeniu za wykonanie umowy i zaspokaja jego wszelkie pretensje z tego tytułu.
3. Zamawiający ma prawo wykonywać kopie dokumentacji dla potrzeb związanych z wykonaniem zadania oraz udostępniać ją osobom trzecim dla celów związanych z wykonaniem zadania.
4. Projektant oświadcza, że w przypadku odstąpienia od umowy z winy Projektanta, Zamawiający ma prawo żądać wydania wykonanej części umowy oraz zlecić wykonanie poprawek, uzupełnień lub dokończenie przedmiotu umowy innej osobie i nie będzie to stanowić naruszenia praw autorskich. Wykonawca zrzeka się wszelkich roszczeń z tego tytułu.
5. Projektant oświadcza, że w zakresie, w jakim dokumentacja stanowi przedmiot ochrony prawa autorskiego, nie będzie bez wyraźnej przyczyny odmawiał Zamawiającemu zgody na proponowane przez niego zmiany w dokumentacji, tak w trakcie, jak i po jej wykonaniu i takiego samego zachowania oczekuje od swoich następców prawnych.
6. Projektant oświadcza, że dokumentacja nie będzie naruszać jakichkolwiek praw osób trzecich. Projektant zobowiązuje się zdjąć z Zamawiającego oraz przejąć pełną odpowiedzialność wobec osób trzecich, w przypadku, gdy okaże się, że prawa autorskie osób trzecich zostały naruszone oraz pokryć tym osobom wszelkie straty, koszty, opłaty, wydatki lub inne zobowiązania wynikające z faktu naruszenia lub zwrócić je Zamawiającemu, gdyby zostały od niego wyegzekwowane. Uprawnienia wynikające z umowy w tym zakresie będą przysługiwały Zamawiającemu także po wykonaniu umowy lub jej wygaśnięciu, rozwiązaniu lub odstąpieniu od niej, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń.
7. W przypadku, gdy zajdzie konieczność odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego Projektant zobowiązuje się dokonać kwalifikacji zamierzonego odstąpienia. Jeżeli odstąpienie będzie miało nieistotny charakter Projektant, w ramach umowy i umówionego wynagrodzenia, zobowiązuje się zamieścić w projekcie budowlanym odpowiednie informacje dotyczące odstąpienia, o których mowa w art. 36a ust. 6 ustawy Prawo budowlane.

§ 5 Termin wykonania umowy

1. Projektant zobowiązuje się wykonać i dostarczyć uzgodnioną i kompletną dokumentację projektowo-kosztorysową, stanowiącą przedmiot umowy, w terminie do dnia 01.08.2016r. (zadanie nr 1 i nr 2) i w terminie do dnia 31.12.2016r. (zadanie nr 3).
2. Przekazanie przedmiotu umowy nastąpi w siedzibie Zamawiającego.
3. Odbiór przedmiotu umowy przez Zamawiającego nastąpi na warunkach określonych w § 6.

§ 6. Odbiór dokumentacji

1. Projektant zobowiązany jest, w terminie wskazanym w § 5 umowy, przekazać Zamawiającemu w jego siedzibie kompletną i pozbawioną wad dokumentację projektową zgodnie z opisem i warunkami opisanymi w § 1 umowy.
2. Dokumentacja projektowa będzie zaopatrzona w wykaz opracowań oraz pisemne oświadczenie Projektanta, że została wykonana zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami oraz normami, a w swej formie jest kompletna z punktu widzenia celu, któremu ma służyć i nie narusza praw autorskich osób trzecich.

3. Zamawiający dokona odbioru dokumentacji projektowej w terminie do 7 dni od dnia jej przekazania lub też w tym terminie poinformuje Wykonawcę o stwierdzonych brakach lub wadach w przekazanej dokumentacji.
4. Potwierdzeniem wykonania umowy będzie protokół odbioru podpisany przynajmniej przez Zamawiającego, stwierdzający należyte wykonanie dokumentacji projektowej.
5. Data podpisania protokołu odbioru przez Zamawiającego jest równoznaczna z datą sprzedaży kompletnej dokumentacji projektowej przez Wykonawcę.
6. W razie stwierdzenia podczas odbioru dokumentacji braków (tj. dostarczenie niekompletnej dokumentacji projektowej) lub wad istotnych Zamawiający odmówi odebrania dokumentacji – wówczas uznaje się, że umowa nie jest wykonana w terminie wskazanym w § 5 umowy. O istotności wad decyduje Zamawiający.
7. W razie stwierdzenia podczas odbioru wad nieistotnych lub usterek w przekazanej dokumentacji Zamawiający może żądać ich usunięcia, wyznaczając Projektantowi na piśmie odpowiedni termin, nie dłuższy niż 14 (czternaście) dni.
8. W przypadku braku możliwości usunięcia wad lub uzupełnienia braków albo, gdy z okoliczności wynika, że Projektant nie zdoła ich usunąć w odpowiednim czasie, Zamawiający może od umowy odstąpić, jeżeli wady są istotne. Jeżeli wady nie są istotne Zamawiający może żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku. To samo dotyczy wypadku, gdy Wykonawca nie usunął wad w wyznaczonym terminie.

§ 7. Wynagrodzenie i płatności

1. Wynagrodzenie za wykonanie umowy jest wynagrodzeniem ryczałtowym, o którym mowa w art. 632 § 1 k.c.
2. Za wykonanie przedmiotu umowy Zamawiający zapłaci Projektantowi wynagrodzenie w łącznej kwocie brutto ..... zł (słownie: .....) łącznie z podatkiem VAT .. %.
3. Projektant nie może żądać podwyższenia należnego mu wynagrodzenia, chociażby w chwili zawarcia umowy nie mógł przewidzieć wszystkich kosztów niezbędnych dla prawidłowego jej wykonania. Przy tym, Projektant oświadcza, że wynagrodzenie zostało skalkulowane w sposób uwzględniający wszelkie konieczne do poniesienia przez niego wydatki, w tym koszty wszelkich niezbędnych uzgodnień.
4. Projektant wystawi 3 faktury na każde zadanie oddzielnie.
5. Podstawą wystawienia faktur VAT będzie protokół odbioru dla każdego zadania oddzielny, o którym w mowa w § 6 ust. 4 umowy.
6. Zapłata wynagrodzenia nastąpi w terminie do 30 (trzydzieści) dni od dnia złożenia w siedzibie Zamawiającego prawidłowo wystawionej przez Wykonawcę faktury VAT.
7. Zapłata wynagrodzenia następować będzie na rachunek bankowy Wykonawcy wskazany na fakturze VAT.
8. Wynagrodzenie należne Wykonawcy nie może być przedmiotem przelewu/cesji.

§ 8. Kary umowne

1. Projektant jest zobowiązany do zapłaty Zamawiającemu kar umownych w następujących przypadkach:
  - 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości **0,2%** (dwie dziesiąte procenta) wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 7 ust. 2 umowy, za każdy dzień zwłoki;
  - 2) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych w okresie rękojmi w terminie ustalonym umową, w wysokości **0,3%** (trzy dziesiąte procenta) wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 7 ust. 2 umowy, za każdy dzień zwłoki;
  - 3) w przypadku odstąpienie od umowy przez Zamawiającego, z przyczyn leżących po stronie Projektanta, w wysokości **20%** (dwadzieścia procent) wynagrodzenia brutto, wskazanego w § 7 ust. 2 umowy.
2. W przypadku, gdy umowa przewiduje obowiązek zapłaty kary umownej Zamawiający może dochodzić odszkodowania w wyższej wysokości na zasadach ogólnych.

3. Projektant jest zobowiązany do usunięcia wad w przedmiocie umowy bez względu na wysokość poniesionych kosztów.
4. Zamawiający, w przypadku odstąpienia od umowy z przyczyn zależnych od Zamawiającego, jest zobowiązany do zapłaty Projektantowi wynagrodzenie za wykonaną część przedmiotu umowy.
5. Zamawiający zastrzega sobie prawo potrącania kwot z tytułu kar umownych z należnego Projektantowi wynagrodzenia.
6. Kary, o których mowa w ust. 5, będą potrącane automatycznie bez uzyskiwania zgody Projektanta.

§ 9. Podwykonawcy

1. Projektant jest uprawniony do zlecenia wykonania części umowy innym podmiotom posiadającym wymagane przez prawo uprawnienia („podwykonawca”), jeżeli nie spowoduje to wydłużenia czasu wykonania umowy, ani nie zwiększy kosztów jej wykonania.
2. W przypadku zlecenia wykonania części umowy podwykonawcy lub podwykonawcom, Projektant zobowiązuje się do koordynacji wykonania tych części umowy i ponosi przed Zamawiającym pełną odpowiedzialność za należyte wykonanie umowy przez podwykonawców.
3. Projektant zobowiązany jest zastrzec w umowie z podwykonawcą obowiązki i wymagania, które są wymienione w niniejszej umowie i chronią w pełni interesy Zamawiającego.
4. Projektant ponosi pełną odpowiedzialność za działania i zaniechania osób, z których pomocą przedmiot umowy wykonuje, jak również osób, którym wykonanie jego powierza, jak za własne działanie lub zaniechanie.

§ 10. Rękojmia za wady

1. Projektant udziela Zamawiającemu rękojmi na dokumentację projektową na okres **3** (trzech) lat od daty odbioru inwestycji (tj. robót budowlanych) wykonanej na podstawie tej dokumentacji, nie dłużej jednak niż na okres **6** (sześciu) lat od podpisania protokołu odbioru dokumentacji projektowej.
2. W przypadku wystąpienia wad w dokumentacji projektowej, których nie ujawniono w czasie jej odbioru, Wykonawca zobowiązany jest do ich usunięcia w terminie **7** (siedmiu) dni od daty otrzymania pisemnego zawiadomienia o wadzie, chyba, że strony ustalą inny termin usunięcia wady na piśmie. Wykonawca zobowiązany jest nanieść dokonane uzupełnienia i poprawki na wszystkich egzemplarzach dokumentacji dostarczonych Zamawiającemu.
3. W przypadku, gdy Wykonawca nie wykonuje swoich obowiązków w zakresie usunięcia wad w terminie, Zamawiający może zlecić usunięcie wad innemu podmiotowi i kosztami poniesionymi z tego tytułu obciążyć Wykonawcę. Wykonawca oświadcza, że w przypadku zaistnienia takiej sytuacji wyraża zgodę na usunięcie wad przez inny podmiot na jego koszt i ryzyko, bez roszczeń z tytułu naruszenia praw autorskich.

§ 11. Zmiana umowy

1. Wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Strony dopuszczają możliwość zmiany istotnych postanowień umowy odnośnie wynagrodzenia, terminu realizacji umowy lub przyjętych rozwiązań technicznych w przypadku:
  - 1) wystąpienia siły wyższej;
  - 2) wystąpienia okoliczności leżących wyłącznie po stronie Zamawiającego lub okoliczności niezależnych od stron umowy lub innych uzasadnionych okoliczności, zaistniałych w trakcie realizacji przedmiotu umowy, które utrudniają lub uniemożliwiają prawidłowe i terminowe wykonanie przedmiotu umowy;
  - 3) wprowadzenia zmian przez ustawodawcę w zakresie stawek podatku od towarów i usług;
  - 4) nie wydania przez uprawniony organ w ustawowym terminie decyzji warunkującej kontynuację i zakończenie prac projektowych;
  - 5) w przypadku braku możliwości uzyskania przez Projektanta wymaganych uzgodnień w terminie umownym przy zachowaniu przez Wykonawcę należytej staranności;
  - 6) konieczności wykonania usług zamiennych, dodatkowych lub uzupełniających;

- 7) wprowadzenia przez Zamawiającego zmian zwiększających bezpieczeństwo i efektywność organizacji ruchu między innymi na skutek konsultacji społecznych, wniosków radnych lub policji.

§ 12. Postanowienia końcowe.

1. W sprawach nieuregulowanych umową, zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego, Prawa autorskiego i prawa pokrewne oraz Prawa budowlanego i Prawa zamówień publicznych.
2. W razie powstania sporu na tle wykonania niniejszej umowy strony zobowiązane są do wyczerpania postępowania reklamacyjnego.
3. Reklamację wykonuje się poprzez skierowanie konkretnego roszczenia.
4. Strony mają obowiązek pisemnego ustosunkowania się do zgłoszonego roszczenia w terminie 14 dni, licząc od daty jego zgłoszenia.
5. W razie odmowy przez stronę uznania roszczenia, względnie nie udzielenia odpowiedzi na roszczenie w terminie, o którym mowa w ust. 4, strona przeciwna może wystąpić na drogę sądową.
6. Ewentualne spory, jakie mogą wynikać z realizacji niniejszej umowy, strony poddają rozstrzygnięciu sądom powszechnym właściwym dla siedziby zamawiającego.
7. Nieważność któregokolwiek z postanowień umowy w całości lub w części, nie wpłynie na ważność pozostałych postanowień umowy. W takim wypadku strony zastąpią postanowienia nieważne postanowieniami ważnymi, które odpowiadają w największym możliwym stopniu ich woli.
8. Umowę sporządzono w języku polskim, w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla Wykonawcy i dwa dla Zamawiającego.

Zamawiający :

Projektant :